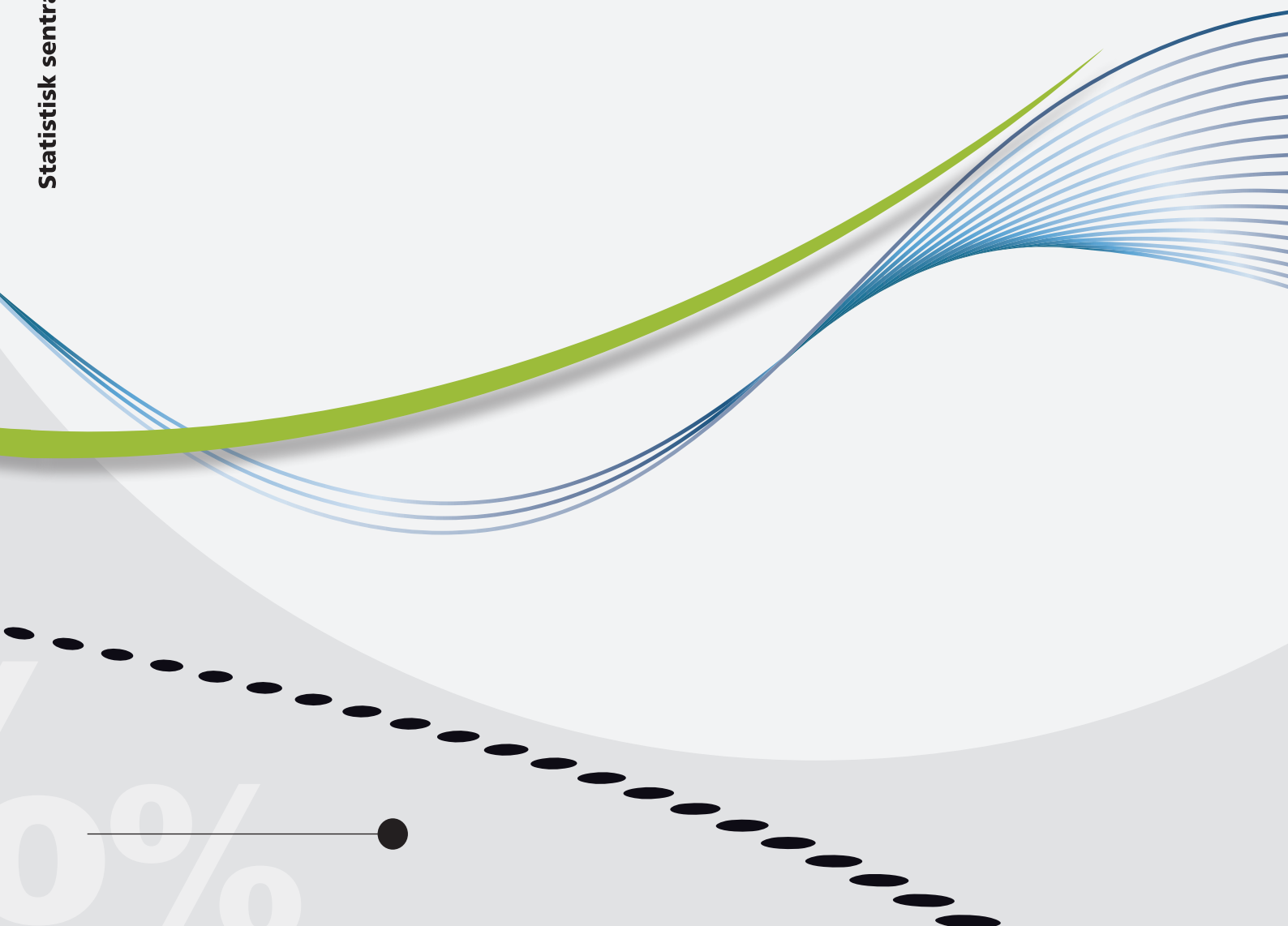

Alice Steinkellner

Befolkningens utdanningsnivå, manglende opplysninger om innvandrere 2013

Alice Steinkellner

**Befolkningens utdanningsnivå, manglende
opplysninger om innvandrere 2013**

Notater: I denne serien publiseres dokumentasjon, metodebeskrivelser, modellbeskrivelser og standarder.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert 3. juli 2015

ISBN 978-82-537-9177-7 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Desimaltegn	,

Forord

Hvert år kommer det innvandrere til Norge og bosetter seg i landet uten at det legges inn utdanningsopplysninger om dem i registeret over befolkningens utdanning fordi disse opplysningene mangler. Det har ført til at uoppgittandelen for innvandrere har blitt svært høy samtidig som det er tilnærmet full dekning for dem som har tatt utdanningen i Norge. For å kunne lage bedre statistikk over innvandrernes utdanningsnivå, har SSB gjennomført en større spørreundersøkelse om utdanning blant innvandrere som stod med uoppgitt i registeret. Notatet tar for seg frafallet i spørreundersøkelsen og dem som ennå står med uoppgitt i registeret.

Etter spørreundersøkelsen var andelen minket betraktelig, men fortsatt manglet det utdanningsopplysninger for om lag en av fem innvandrere. SSB har derfor beregnet utdanningsnivå med imputerte verdier for innvandrere. Dette notatet dokumenterer virkninger av imputeringen. Susie Jentoft har utarbeidet modellen, se Jentoft 2014: http://www.ssb.no/en/utdanning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/183364?_ts=146a98197c8

Statistisk sentralbyrå, 23. juni 2015

Elisabeth Nørgaard

Sammendrag

Utdanningsnivået er oppgitt i registeret over befolkningens utdanningsnivå (BU) for personer som har fullført utdanningen sin i Norge. Det store antallet uoppgitte utdanninger, gjelder for innvandrere som har fullført utdanningen i et annet land før innvandring til Norge. De fleste av dem har kort botid i Norge og er unge personer i alderen 20-39 år. De fleste kommer fra et EU-land i Øst-Europa hvorav flest er arbeidsinnvandrere fra Polen, men det gjelder selvsagt andre også. Under spørreundersøkelsen om fullført utdanning i utlandet, varierte svarprosenten med hensyn til hvilket land personene kom fra. Land med en høy andel flyktninger hadde generelt en lavere svarprosent enn dem som kom fra land med en høy andel arbeidsinnvandrere.

SSB har brukt imputerte verdier for innvandrere med missing på utdanningsnivå for å gi tall for utdanningsnivå for hele befolkningen. Resultatene av imputeringen sammenlignet med når vi beregner andeler på ulike utdanningsnivå bare for dem vi kjenner utdanningsnivået til, viser at det ikke er noe stort avvik mellom tall der det inngår imputerte verdier og tall uten imputerte verdier. For andelene med imputerte verdier, er andelene for dem uten utdanning og dem med lang universitets- og høgskoleutdanning lik. Den største forskjellen er for dem med videregående som høyeste fullførte utdanning, hvor andelen med imputerte verdier ligger 1,2 prosentpoeng over variabelen som baserer seg på oppgitte verdier. For andelene med grunnskole og kort universitets- og høgskoleutdanning ligger andelene uten imputerte verdier høyest, med hhv. 1,0 og 0,2 prosentpoeng.

Også når vi sammenligner landgrupper, er det svært liten forskjell på tall med imputerte verdier og tall uten imputerte verdier. Her ligger forskjellene på mellom 0,0 og 2,1 prosentpoeng. For innvandrere fra enkeltland er det også generelt små avvik.

Innhold

Forord	3
Sammendrag.....	4
Innhold.....	5
1. Innledning.....	6
2. Spørreundersøkelsen om utdanning fullført i utlandet	6
3. Uoppgitte i registeret.....	9
3.1. Botid	9
3.2. Alder og kjønn	10
3.3. Innvandringsgrunn og land	11
4. Imputering for manglende verdier	12
4.1. Forskjeller mellom grupper av land.....	13
4.2. Sammenligning for de største landene	13
Referanser	15
Vedlegg A: Nye tabeller for 2013 hvor imputerte verdier inngår	16
Vedlegg B: Beskrivelse av imputeringen.....	22

1. Innledning

Andelen uoppgitte i registeret over befolkningens utdanningsnivå (BU) øker år for år. Det kommer stadig nye grupper som SSB ikke kjenner utdanningen til. For personer som tar utdanning i Norge, blir utdanningsnivået innberettet fra lærestedene til BU. For personer som står oppført i helsepersonellregisteret og noen andre mindre innrapporteringsordninger, kommer utdanningsnivået inn i SSB sitt register. For mange andre innvandrere derimot, forblir utdanningen de har fullført i utlandet ukjent. Dette har ført til en stor andel med manglende utdanningsnivå i BU. For å forbedre statistikken over innvandrernes utdanningsnivå, presenterer SSB tall med imputerte verdier for innvandrere med uopp-gitt utdanningsnivå i registeret over befolkningens fullførte utdanning.

Hensikten med dette notatet er å beskrive frafallet i spørreundersøkelsen og gi statistikk for hva vi vet om personer som det ikke finnes utdanningsopplysninger om i BU samt å dokumentere resultater av å bruke tall med imputerte verdier.

2. Spørreundersøkelsen om utdanning fullført i utlandet

Vinteren 2011/12 gjennomførte SSB en spørreundersøkelse blant innvandrere på 20 år eller eldre som SSB manglet utdanningsopplysninger om, se resultater i Steinkellner og Holseter (2013). Det ble trukket ut 218 357 personer som oppfylte disse kriteriene (og noen ytterligere kriterier, se Steinkellner og Holt 2013), men etter en «vask» mot folkeregisteret i løpet av de siste dagene før utsendelse, ble det sendt ut om lag 217 400 brev på grunn av endring i statuskode i folkeregisteret fra tidspunktet for trekking av utvalget. Det kunne være utvandring, dødsfall eller hemmelig adresse som gjorde at kriteriene ikke lenger var oppfylt. Brevene ble sendt ut sammen med spørreskjema, men det var også mulig å svare på Internett og det ble oppfordret til det. Det kom inn nesten 139 000 svar («godkjent innkvi-tert»), det vil si hvor personene hadde krysset av for spørsmålene på spørreskjemaet enten på papir- eller nettversjonen og svarene var brukbare. Noen svar var ikke «brukbare» i den forstand at det var krysset av i alle rubrikkene, svarskjemaet var returnert uten avkrysning mm. Noen hadde også svart flere ganger, men svaret teller selvfølgelig bare en gang. Svarene fortsatte å komme inn selv lenge etter at svarfristen var gått ut, faktisk kom det noen svar i opptil ett år etter at undersøkelsen var avsluttet.

I tabell 2.1 er det satt opp en oversikt over sentrale tall fra undersøkelsen hvor også frafallet fremgår. Det kan være forskjellige årsaker til frafall. Frafall som gjelder sykdom er personer som ikke kan gjøre rede for seg på grunn av psykisk eller alvorlig fysisk sykdom, f. eks. at de er på sykehus. Det største frafallet er imidlertid postreturene, der utsendte brev kom tilbake merket med «adressat ukjent», det vil si at postverket ikke fant personen på adressen som var oppgitt i folkeregisteret og sendte brevet i retur til SSB. Postreturene utgjorde 10,3 prosent av de utsendte brevene. Det kan være flere grunner til at posten ikke fant disse personene, slik som at respondentene hadde flyttet fra adressen uten og melde fra til folkeregisteret, enten utvandret eller intern flytting i Norge. Det kan også være andre grunner til returene, slik som at postkassen ikke var tydelig nok merket mm. Personer uten fast bopel kan i teorien også befinne seg i tallet «fracfall, adresse ukjent», men det antas å være et ubetydelig antall fordi personer uten fast bopel ikke var trukket ut for å være med i undersøkelsen. Trekker vi postreturene fra antall utsendte brev før vi beregner svarprosent, får vi en svarprosent på 72. Hvis vi ikke ser bort fra postreturer havner vi på en svarprosent på 64. Respondentene som SSB ikke oppnådde kontakt med, fikk aldri mulighet til å svare. Av denne grunn kan det være mer riktig å holde returene utenfor når man beregner svarprosent. For nærmere beskrivelse av spørreundersøkelsen, se Steinkellner og Holt (2013).

Tabell 2.1. Spørreundersøkelsen om utdanning i 2011/2012

	Antall
Totalt	218 357
Har ikke svart	53 575
Godkjent innkvittert	138 567
Frafall, sykdom	1 093
Frafall, ønsker ikke å delta	32
Frafall, adresse ukjent	22 541
Avgang, død	89
Avgang, utvandret	2 460

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Hva kan vi si om dem som deltok i spørreundersøkelsen? Skilte de som svarte seg systematisk ut fra dem som ikke svarte? Dette er et interessant spørsmål som vi dessverre ikke har noe fasitsvar på. Det vi har mulighet til å gjøre, er å sammenligne utdanningsnivået til de innvandrerne som svarte på undersøkelsen med innvandrere som ikke var med i undersøkelsen. Tabell 2.2 viser at personene som vi fikk svar fra i undersøkelsen hadde et høyere utdanningsnivå enn dem som ikke var med i undersøkelsen. Spesielt var det stor forskjell på andel som har grunnskole som høyeste fullførte utdanning. Blant dem som ikke var med i undersøkelsen, hadde nesten 35 prosent fullført grunnskole, mens det blant dem som svarte på undersøkelsen kun var 14 prosent. Blant svarene fra undersøkelsen er det derimot flere med utdanning utover grunnskole, spesielt videregående er det en betydelig høyere andel. Alle gruppene vi sammenligner her er 20 år og eldre.

SSB har hatt utdanningsopplysninger om en stor del av flyktingene og det ser vi også når vi sammenligner innvandringsgrunnen til dem som svarte på undersøkelsen med dem som ikke var med i undersøkelsen. Det fremgår at blant dem som ikke var med i undersøkelsen var det 47 prosent flyktinger mot 5 prosent blant dem som svarte på undersøkelsen. For sistnevnte var derimot andelen arbeidsinnvandrere på hele 45 prosent, mens denne andelen blant dem som ikke var med i undersøkelsen bare var på 8 prosent. Det er altså mange av de nye arbeidsinnvandrerne vi ikke kjenner utdanningsnivået til og en del som innvandrer pga. familie.

Vi vet at flyktinger generelt har lavere utdanning enn arbeidsinnvandrere (se Steinkellner og Holseter 2013), så det vil derfor være naturlig at utdanningsnivået til dem som ikke er med i undersøkelsen er lavere enn for dem som svarte på undersøkelsen. For dem som ikke var med i undersøkelsen, hadde 46 prosent av de om lag 61 000 flyktingene på 20 år og mer, utdanning på grunnskolenivå. Av de 10 100 arbeidsinnvandrerne i samme aldersgruppe, hadde bare 16 prosent grunnskole mens 68 prosent hadde høyere utdanning.

Tabell 2.2. Resultater fra spørreundersøkelsen i 2011/2012 sammenlignet med innvandrere som ikke var med i undersøkelsen.

Utdanningsnivå	Undersøkelsen		Ikke med i undersøkelsen	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Totalt	138 813	100,0	239 125	100,0
Ingen utdanning	3 716	2,7	4 981	2,1
Grunnskole	18 888	13,6	82 730	34,6
Videregående	54 753	39,4	69 685	29,1
Universitet og høgskole, kort	36 263	26,1	55 132	23,1
Universitet og høgskole, lang	25 193	18,1	26 597	11,1

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2.3 viser at svarprosentene fra de største landene varierer mye. Tabellen er sortert på svarprosent. Høyest svarprosent har tyske innvandrere med 81 prosent, og lavest ligger de somaliske innvanderne med en svarprosent på 30. Hovedtendensen synes å være at land med lav svarprosent er de med det generelt laveste utdanningsnivået og land med høyest utdanningsnivå også har høyest svarprosent.

Tabell 2.3. De største landene sortert etter svarprosent.

	<u>Antall</u>				<u>Prosent</u>		
	Utsendte skjema	Svarte	Postreturer	Svarte ikke	Svarprosent ¹	Postreturer ²	Svarte ikke ³
Totalt	218 357	138 567	22 541	53 575	72,0	10,3	24,5
Tyskland	11 324	8 366	1 025	1 116	81,2	9,1	9,9
Russland	4 089	3 039	268	490	79,5	6,6	12,0
Nederland	2 761	2 074	151	281	79,0	5,5	10,2
Thailand	6 794	4 756	295	1 302	73,2	4,3	19,2
Frankrike	2 394	1 367	429	365	70,0	17,9	15,2
Storbritannia	5 519	3 400	638	930	69,7	11,6	16,9
USA	3 098	1 866	356	588	68,0	11,5	19,0
Tyrkia	3 432	2 145	228	998	67,0	6,6	29,1
Romania	3 821	2 203	359	844	64,0	9,4	22,1
Danmark	4 722	2 703	464	1 075	63,5	9,8	22,8
Filippinene	6 681	3 813	585	1 435	62,5	8,8	21,5
Polen	47 820	26 557	5 245	10 977	62,4	11,0	23,0
India	2 755	1 427	375	700	60,0	13,6	25,4
Sverige	18 236	9 088	2 359	4 023	57,2	12,9	22,1
Litauen	16 125	7 700	2 047	3 822	54,7	12,7	23,7
Island	2 525	1 216	252	659	53,0	10,0	26,1
Afghanistan	2 493	1 168	148	989	49,8	5,9	39,7
Irak	4 478	1 948	385	1 676	47,6	8,6	37,4
Pakistan	5 271	2 276	357	2 471	46,3	6,8	46,9
Latvia	4 515	1 750	700	1 556	45,9	15,5	34,5
Estland	2 405	826	455	857	42,0	18,9	35,6
Eritrea	2 392	927	200	673	42,0	8,4	28,1
Somalia	4 695	1 205	733	2 353	30,4	15,6	50,1

¹Andelen er beregnet av utsendte skjema fratrukket postreturer.

²Andel av utsendte skjema.

³Andel av utsendte skjema.

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

I tabell 2.4 inngår ikke avgang og frafall, bare dem som svarte på undersøkelsen og dem som ikke svarte. Svarprosenten var noe høyere for kvinnene enn for mennene i undersøkelsen.

Tabell 2.4. Kjønnfordeling for innvandrere som svarte og ikke svarte på spørreundersøkelsen

Kjønn	<u>Totalt</u>		<u>Svarte ikke</u>		<u>Svarte</u>	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Totalt	192 141	100,0	53 575	27,9	138 566	72,1
Menn	104 195	100,0	30 985	29,7	73 210	70,3
Kvinner	87 946	100,0	22 590	25,7	65 356	74,3

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Av de som vi ikke oppnådde kontakt med (postreturene), er 64 prosent ennå registrert som bosatt i Norge i slutten av 2014, mens 35 prosent er registrert som utvandret. Det kan tenkes at flytting innenlands uten at det er registrert, kan være noe av årsaken til en del av postreturene. Noen stikkprøver viser dog at respondentene bodde på den adressen som vi hadde sendt brevet til, men likevel kom brevet i retur fra posten med «adresse ukjent». Når brevet så ble sendt for andre gang, bekreftet respon-

denten på telefon at det var mottatt. Prosjektgruppa hadde dessverre ikke kapasitet til å gjøre systematiske undersøkelser rundt dette problemet for å avdekke omfanget, men det viser at forklaringene på antallet postreturer kan være mange.

Tabell 2.5. Status i folkeregisteret per 1.10.2014

status	Antall		Prosent	
	Ikke svart	Postreturer	Ikke svart	Postreturer
Totalt	53 575	22 541	100,0	100,0
Bosatt	46 195	14 525	86,2	64,4
Utvandret	7 012	7 899	13,1	35,0
Død	321	101	0,6	0,4
Ikke match	47	16	0,1	0,1

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

3. Uoppgitte i registeret

I 2013 er det 133 587 av de 570 213 bosatte innvandrerne på 16 år eller mer som har uoppgitt utdanningsnivå på BU-fila, noe som utgjør en andel på 23,4 prosent av innvandrerne hvor utdanningsnivået mangler.

Dette er mange forskjellige enkeltindivider med ulike kjennetegn, men noe vil noen av dem ha til felles. Hva kjennetegner gruppen personer med missing på utdanningsnivå? Vi vil her forsøke å klargjøre noen fellestrekk for disse personene.

3.1. Botid

Nyankomne innvandrere utgjør den største andelen av de uoppgitte. 55 prosent av de uoppgitte har bare bodd i Norge inntil to år, og tar vi med andelen som har bodd i Norge i ytterligere to år, har hele syv av ti innvandrere med uoppgitt utdanningsnivå kun bodd i Norge inntil fire år. På den andre siden er det bare en av ti av de uoppgitte som har bodd i landet i ti år eller mer. Når det gjelder nasjonaliteter, er det de største innvandrerlandene som også utgjør den største gruppen blant de uoppgitte. Det er mer enn 14 500 polske innvandrere av de i alt 28 200 uoppgitte som har en botid på inntil to år. De polske innvandrerne utgjør en mye større andel av innvandrerne totalt og av gruppen med uoppgitt utdanning enn noen av de andre landene. Svenskene utgjør den nest største innvandrergruppen i Norge, men polakkene teller over dobbelt så mange. Litauiske innvandrere utgjør den tredje største gruppen, men nummer to på listen over dem med uoppgitt utdanningsnivå. Det er vel 12 500 personer med uoppgitt utdanningsnivå fra Litauen og 68 prosent av dem har kort botid på inntil to år. Også andre Øst-europeiske EU-land, som Latvia, Romania og Estland er godt representert blant uoppgitte med kort botid. Sverige og Somalia er hhv. tredje og fjerde største land i gruppen med uoppgitt utdanningsnivå.

Tabell 3.1. Botid for innvandrere med uoppgitt utdanningsnivå, absolutte tall og prosent per 1.10.2013

Botid	Antall	Andel
Totalt	133 587	100,0
Botid 0-2 år	73 600	55,1
Botid 3-4 år	20 518	15,4
Botid 5-9 år	24 385	18,3
Botid 10-14 år	8 539	6,4
Botid 15-19 år	2 330	1,7
20 år og over	4 215	3,2

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

41 prosent av de uoppgitte kommer fra EU-land i Øst-Europa med 55 200 innvandrere. Asiater er den nest største gruppen og teller omtrent halvparten av dem fra EU-land i Øst-Europa. Også av dem med kort botid utgjør innvandrere fra EU-land i Øst-Europa den desidert største gruppen. For uoppgitte med lang botid, har majoriteten landbakgrunn i Asia med Tyrkia.

Tabell 3.2. Botid og landbakgrunn for innvandrere med uoppgitt utdanningsnivå, absolutte tall og prosent per 1.10.2013

Antall	I alt	0-2 år	3-4 år	5-9 år	10-14 år	15-19 år	20 år og over
I alt	133 587	73 600	20 518	24 385	8 539	2 330	4 215
Norden	14 768	8 218	2 218	2 025	1 289	451	567
Øst-Europa utenfor EU	6 160	3 260	554	969	710	308	359
Vest-Europa utenom Norden og Tyrkia	12 300	7 206	2 087	2 047	550	150	260
EU-land i Øst-Europa	55 159	32 465	10 582	11 509	459	50	94
Asia med Tyrkia	27 486	12 832	3 026	4 978	3 729	878	2 043
Afrika	11 871	6 414	1 399	1 868	1 210	390	590
Sør- og Mellom-Amerika	3 576	1 862	423	642	386	49	214
Nord-Amerika og Oseania	2 267	1 343	229	347	206	54	88
Prosent	I alt	0-2 år	3-4 år	5-9 år	10-14 år	15-19 år	20 år og over
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Norden	11,1	11,2	10,8	8,3	15,1	19,4	13,5
Øst-Europa utenfor EU	4,6	4,4	2,7	4,0	8,3	13,2	8,5
Vest-Europa utenom Norden og Tyrkia	9,2	9,8	10,2	8,4	6,4	6,4	6,2
EU-land i Øst-Europa	41,3	44,1	51,6	47,2	5,4	2,1	2,2
Asia med Tyrkia	20,6	17,4	14,7	20,4	43,7	37,7	48,5
Afrika	8,9	8,7	6,8	7,7	14,2	16,7	14,0
Sør- og Mellom-Amerika	2,7	2,5	2,1	2,6	4,5	2,1	5,1
Nord-Amerika og Oseania	1,7	1,8	1,1	1,4	2,4	2,3	2,1

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

3.2. Alder og kjønn

Kjønnsfordelingen for de uoppgitte er 40 prosent kvinner og 60 prosent menn, og vi ser at de fleste er relativt unge. Syv av ti er i 20- eller 30-årene. Dette er ikke så rart for man kan tenke seg at botid og alder til en viss grad samvarierer, og vi har sett at syv av ti bare har bodd i Norge i inntil fire år.

Tabell 3.3. Aldersfordeling for uoppgitte kvinner og menn per 1.10.2013

	Totalt	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Alle aldre	133 587	79 637	53 950	100,0	100,0
16-19 år	4 162	2 251	1 911	2,8	3,5
20-29 år	44 429	23 083	21 346	29,0	39,6
30-39 år	47 513	29 671	17 842	37,3	33,1
40-49 år	23 363	15 797	7 566	19,8	14,0
50-59 år	9 934	6 719	3 215	8,4	6,0
60-69 år	2 588	1 517	1 071	1,9	2,0
70 år og over	1 598	599	999	0,8	1,9

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

3.3. Innvandringsgrunn og land

For innvandrere som ikke har nordisk statsborgerskap har vi også statistikk over innvandringsgrunn. Størst andel av dem (55 prosent) har oppgitt arbeid som innvandringsgrunn med innvandring på grunn av familie (27 prosent) som grunn nummer to.

Tabell 3.4. Innvandringsgrunn for innvandrere med uoppgitt utdanning utenom nordiske land, prosent per 1.10.2013

Innvandringsgrunn	Antall	Prosent
Totalt	113 713	100,0
Arbeid	62 906	55,3
Familie	30 932	27,2
Flukt	9 157	8,1
Utdanning	9 549	8,4
Annet	454	0,4
Uoppgitt	715	0,6

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.5. Landbakgrunn og kjønn for innvandrere med uoppgitt utdanningsnivå, prosent per 1.10.2013

	Antall			Prosent		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Begge kjønn	Menn	Kvinner
I alt	133 587	79 637	53 950	100,0	59,6	40,4
Norden	14 768	9 179	5 589	100,0	62,2	37,8
Øst-Europa utenfor EU	6 160	2 746	3 414	100,0	44,6	55,4
Vest-Europa utenom Norden	12 300	7 907	4 393	100,0	64,3	35,7
EU-land i Øst-Europa	55 159	39 759	15 400	100,0	72,1	27,9
Asia med Tyrkia	27 486	11 279	16 207	100,0	41,0	59,0
Afrika	11 871	5 914	5 957	100,0	49,8	50,2
Sør- og Mellom-Amerika	3 576	1 551	2 025	100,0	43,4	56,6
Nord-Amerika og Oseania	2 267	1 302	965	100,0	57,4	42,6

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Når vi ser på hvilken innvandringsgrunn som kjennetegner innvandrere fra de ulike regionene i denne gruppen, så ser vi at 86 prosent av innvandrerne fra EU-land i Øst-Europa har innvandret på grunn av arbeid. Arbeid er også hovedgrunnen til innvandrere fra Vest-Europa og Norden. 70 prosent av innvandrere fra Vest-Europa utenom Norden og 60 prosent av dem fra Norden har arbeid innvandringsgrunn.

Tabell 3.6. Innvandringsgrunn og landbakgrunn for innvandrere med uoppgitt utdanningsnivå, prosent per 1.10.2013

	I alt	Flukt	Familie	Arbeid	Utdanning	Annet	Uoppgitt
I alt	100,0	8,1	27,2	55,3	8,4	0,4	0,6
Norden	100,0	0,0	23,3	60,0	10,0	6,7	0,0
Øst-Europa utenfor EU	100,0	13,3	45,7	27,4	13,2	0,3	0,1
Vest-Europa utenom Norden	100,0	0,1	13,1	66,9	17,2	1,5	1,2
EU-land i Øst-Europa	100,0	0,0	11,4	85,9	1,6	0,1	1,0
Asia med Tyrkia	100,0	14,6	53,5	13,7	17,7	0,4	0,1
Afrika	100,0	42,6	41,1	9,1	6,6	0,5	0,1
Sør- og Mellom-Amerika	100,0	1,0	57,7	28,2	12,6	0,4	0,1
Nord-Amerika og Oseania	100,0	0,2	37,5	44,9	15,6	1,6	0,2

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Som en konklusjon kan vi si at de med uoppgitt utdanningsnivå for det meste er personer med kort botid i Norge (55 prosent har en botid på 0-2 år) og er i alderen 20-39 år (69 prosent). De fleste kommer fra et EU-land i Øst-Europa hvorav flest er fra Polen og er arbeidsinnvandrere (86 prosent).

4. Imputering for manglende verdier

Når det gjelder personer som har fullført utdanningen sin i Norge er utdanningsnivået oppgitt i BU. For 2013 er det om lag 0,4 prosent uoppgitte for personer som ikke har innvandret til Norge (her inngår de som er født i Norge med to norskfødte foreldre, norskfødte med innvandrerforeldre, utenlandsfødte med en eller to norskfødte foreldre og norskfødt med en utenlandsfødt forelder). Det store antallet uoppgitte utdanninger, gjelder personer som har fullført utdanningen i et annet land før innvandring til Norge. SSB har derfor imputert for manglende verdier for denne gruppen.

Imputeringsmetoden som er brukt kalles «predictive mean matching» som er en variant av «nærmeste-nabo-imputering». Den går ut på å finne en donor og bruke dennes observerte verdi. Ved hjelp av diverse bakgrunnsvariabler tilpasses en regresjonsmodell til tilgjengelige data. Både individer med oppgitt og de med uoppgitt utdanningsnivå får en predikert verdi som beregnes ved hjelp av modellen. Til hvert individ med uoppgitt (missing), finner man den predikerte verdien som er nærmest. Den observerte verdien til donoren brukes som verdi for å imputere for uoppgitt. Kort fortalt går den ut på at alle, både de med oppgitt og de med uoppgitt utdanningsnivå får en predikert verdi som beregnes ved hjelp av modellen. For de som er uoppgitt brukes «den nærmeste naboen», som er den med mest lik predikert verdi. Denne blir donoren, og det observerte utdanningsnivået fra donoren imputeres til personen som mangler utdanningsnivå. For en nærmere redegjørelse for metoden, se Jentoft (2014).

Vi har laget en ny variabel som vi har kalt for «nivaa2» som inneholder imputerte verdier der dette forekommer og den observerte verdien for personer med oppgitt utdanning. I tillegg har vi en variabel som angir om observasjonen er imputert eller ikke.

I tabell 4.1 er det laget en aggregert sammenligning av fordelingen på forskjellige utdanningsnivå for innvandrere med kjent utdanning (uten imputerte verdier) og variabelen som inkluderer imputerte verdier. Det er variablene *nivaa* for de vi har utdanningsnivå for og *nivaa2* som inneholder imputert utdanningsnivå for individer med manglende observasjon. Kolonnen «uten imputerte verdier» er andeler for de 436 626 innvandrerne som enten har svart på spørreundersøkelsen eller som SSB har fått opplysninger om fra andre kilder. Det er disse som ligger til grunn for dagens publisering hvor vi har over 23 prosent missing.

Vi ser at det ikke er noe stort avvik mellom tall der det inngår imputerte verdier og tall uten imputerte verdier. For variabelen med imputerte verdier er andelene for dem uten utdanning og dem med lang universitets- og høgskoleutdanning lik. Den største forskjellen er for dem med videregående som høyeste fullførte utdanning, hvor andelen med imputerte verdier ligger 1,2 prosentpoeng over variabelen som baserer seg på oppgitte verdier. For andelene med grunnskole og kort universitets- og høgskoleutdanning ligger andelene uten imputerte verdier høyest, med hhv. 1,0 og 0,2 prosentpoeng.

Tabell 4.1. Tall hvor imputerte verdier forekommer sammenlignet med tall hvor bare oppgitt utdanningsnivå inngår for innvandrere som er 20 år eller eldre. 1. oktober 2013. Prosent

	Med imputerte verdier	Uten imputerte verdier
Ingen utdanning	2,1	2,1
Grunnskole	29,4	30,4
Videregående	31,5	30,3
Universitet og høgskole, kort	23,0	23,2
Universitet og høgskole, lang	14,0	14,0

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

4.1. Forskjeller mellom grupper av land

Også når vi sammenligner landgrupper, er det svært liten forskjell på tall med imputerte verdier og tall uten imputerte verdier. For de fleste anslagene er forskjellene på om lag ett prosentpoeng eller mindre (se tabell 4.2). Vi finner den største forskjellen på videregående, og her avviker andelen med videregående som høyeste fullførte utdanning for begge kjønn med 1,2 prosentpoeng. Størst er forskjellen mellom tall der imputerte verdier inngår og tall uten imputerte verdier på kvinner fra nordiske land med videregående som høyeste fullførte utdanning, med en forskjell på 2,1 prosentpoeng.

Tabell 4.2. Innvandrere 16 år og over, forskjell mellom tall med imputerte verdier og tall uten imputerte verdier for data fra 2013. Tall med imputerte verdier minus tall uten imputerte verdier.

	Ingen utdanning	Grunnskole	Videregående	Universitets- og høyskole, kort	Universitets- og høyskole, lang
Begge kjønn i alt	0,0	-1,0	1,2	-0,2	0,0
Norden	0,0	0,0	1,8	-1,1	-0,6
Øst-Europa utenfor EU	0,0	-0,3	-0,1	-0,1	0,5
Vest-Europa utenom Norden	0,0	0,5	-0,3	-0,2	0,0
EU-land i Øst-Europa	0,0	0,4	1,4	-0,5	-1,5
Asia med Tyrkia	0,0	-0,5	-0,4	0,4	0,5
Afrika	0,6	0,8	-1,0	-0,3	0,0
Sør- og Mellom-Amerika	0,0	-0,4	-1,0	0,4	0,9
Nord-Amerika og Oseania	0,0	0,7	-0,8	0,4	-0,2
Menn i alt	-0,1	-1,6	1,8	0,2	-0,2
Norden	0,0	-0,2	1,0	0,4	-1,0
Øst-Europa utenfor EU	0,1	-0,4	-0,3	0,1	0,5
Vest-Europa utenom Norden	0,0	0,3	-0,3	0,3	-0,3
EU-land i Øst-Europa	0,1	0,4	-0,4	0,9	-0,8
Asia med Tyrkia	0,0	-0,5	-0,8	0,7	0,7
Afrika	0,2	0,5	-0,7	-0,1	0,1
Sør- og Mellom-Amerika	0,0	-0,8	-1,0	0,5	1,2
Nord-Amerika og Oseania	0,0	1,0	-0,8	0,4	-0,7
Kvinner i alt	0,0	-0,2	0,3	-0,4	0,1
Norden	0,0	-0,1	2,1	-1,7	-0,2
Øst-Europa utenfor EU	0,0	-0,1	-0,1	-0,4	0,5
Vest-Europa utenom Norden	0,0	0,6	-0,1	-0,7	0,3
EU-land i Øst-Europa	0,0	0,2	1,1	-0,5	-0,9
Asia med Tyrkia	-0,1	-0,5	0,0	0,1	0,4
Afrika	1,0	1,0	-1,4	-0,6	-0,1
Sør- og Mellom-Amerika	-0,1	-0,2	-1,0	0,4	0,8
Nord-Amerika og Oseania	0,0	0,6	-0,7	0,3	-0,1

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

4.2. Sammenligning for de største landene

Også her er det generelt små avvik, spesielt for landene med mer enn 5 000 innvandrere. Vi ser at det største avviket for de største landene, er andelen for svenske innvandrere med videregående, der variabelen med imputerte verdier ligger 3,0 prosentpoeng over variabelen uten imputerte verdier. Latvia, Estland og Bulgaria har noe større avvik, men disse landene er noe mindre representert i Norge. Den aller største observerte forskjellen er andelen estlendere med videregående. Forskjellen for disse er 5,1 prosentpoeng.

Tabell 4.3. Innvandrere 16 år og over, forskjell mellom tall med imputerte verdier og tall uten imputerte verdier for data fra 2013. Tall med imputerte verdier minus tall uten imputerte verdier.

	Antall	Ingen utdanning	Grunnskole	Videregående ¹	Universitet- og høyskole, kort ²	Universitet- og høyskole, lang ³
I alt	570 213	0,0	-1,0	1,2	-0,2	0,0
Polen	74 487	0,1	-0,1	1,8	-0,3	-1,2
Sverige	35 084	-0,1	0,3	3,0	-2,0	-1,3
Litauen	28 061	0,0	0,9	1,5	-1,7	-0,8
Tyskland	22 143	0,0	1,1	0,2	-0,2	-1,0
Somalia	21 644	1,4	1,1	-1,6	-0,7	-0,1
Irak	20 042	0,2	0,2	-0,3	0,0	-0,1
Danmark	18 351	0,0	0,0	-0,6	-0,1	0,7
Pakistan	18 007	-0,2	-0,5	-0,6	0,9	0,3
Filippinene	16 643	-0,1	-1,1	2,1	-1,1	0,2
Iran	15 168	0,1	0,3	-0,6	-0,4	0,6
Russland	14 500	0,1	-0,3	0,0	-0,4	0,6
Thailand	13 955	-0,2	-0,4	-0,2	0,5	0,3
Vietnam	13 276	0,1	0,3	-0,3	0,0	-0,1
Storbritannia	13 121	0,0	0,2	-0,7	0,3	0,3
Bosnia-Hercegovina	13 089	0,1	0,3	0,1	-0,4	-0,2
Afghanistan	10 969	0,3	1,2	-0,8	-0,4	-0,3
Tyrkia	10 577	-0,2	-0,1	0,3	0,0	0,1
Kosovo	9 414	0,1	-0,3	0,5	-0,2	0,0
Eritrea	9 369	-0,1	2,1	-1,2	-0,5	-0,2
Sri Lanka	8 773	0,1	0,5	-0,1	-0,4	-0,2
Romania	8 707	0,2	1,8	1,1	-0,7	-2,2
India	8 534	-0,2	-2,1	-2,0	1,7	2,5
Latvia	7 604	0,1	-0,2	3,4	-2,1	-1,2
USA	7 589	0,0	0,7	-1,2	0,7	-0,2
Kina	7 471	-0,1	-0,5	-0,7	0,8	0,5
Nederland	6 321	0,0	0,2	-0,3	0,3	-0,3
Island	6 135	0,0	0,3	1,2	-1,1	-0,3
Chile	6 069	0,1	-0,4	-0,3	0,4	0,1
Finland	6 007	0,0	-0,1	0,9	-0,5	-0,3
Etiopia	5 361	0,1	0,6	-0,4	-0,2	-0,1
Marokko	5 151	-0,4	-0,2	-0,1	0,7	-0,1
Frankrike	4 518	-0,1	-0,4	2,2	1,1	-2,8
Estland	4 275	0,0	0,1	5,1	-3,4	-1,7
Bulgaria	4 212	0,0	2,2	3,7	-2,2	-3,7
Spania	3 870	-0,1	0,5	0,1	0,3	-0,9
Ukraina	3 508	0,1	-0,1	-0,4	0,2	0,3
Brasil	3 445	-0,3	-0,9	-0,1	0,8	0,3
Slovakia	3 272	-0,3	0,5	1,0	0,4	-1,7
Serbia	3 040	-0,1	-0,9	1,1	-0,4	0,2
Ungarn	2 909	0,0	-1,3	2,0	0,1	-0,8
Kroatia	2 880	0,0	-1,1	0,1	0,1	0,9
Burma	2 789	0,6	-0,3	-0,5	0,0	0,2
Italia	2 773	-0,1	0,1	-0,1	-0,2	0,3
Det palestinske området	2 398	0,2	0,1	0,4	-0,3	-0,2
Makedonia	2 337	-0,1	-1,1	0,7	0,5	0,0
Syria	2 261	-0,2	2,3	-1,1	-0,4	-0,5
Portugal	2 027	-0,2	-0,7	-0,1	0,6	0,4
Sudan	1 970	-0,3	-0,5	-0,8	1,3	0,1
Tsjekkia	1 810	0,2	-0,4	2,6	-0,1	-2,4
Ghana	1 663	0,3	-1,3	-1,1	2,4	-0,4
Libanon	1 630	0,1	0,1	-1,3	0,7	0,4
Kongo	1 626	0,0	0,6	0,3	-0,5	-0,2
Canada	1 583	-0,1	0,5	-0,6	-1,0	1,3
Colombia	1 463	-0,2	-0,3	-1,1	0,3	1,2
Hellas	1 408	0,2	-1,6	1,0	-0,5	0,9
Nigeria	1 367	0,4	1,6	-1,2	-1,3	0,4
Australia	1 344	0,2	0,9	1,0	-0,8	-1,3
Sveits	1 217	0,0	1,8	-0,4	-1,3	-0,2
Kenya	1 202	0,0	-0,2	-0,8	0,6	0,3
Nepal	1 177	-0,3	-1,0	0,4	1,5	-0,6
Indonesia	1 137	0,0	-1,2	-0,8	1,9	0,2
Algerie	1 135	-0,1	0,1	0,2	-1,1	0,9
Østerrike	1 117	0,0	0,0	-1,0	0,6	0,6
Peru	1 096	0,0	-1,7	-0,9	0,2	2,5
Gambia	1 046	-0,1	0,2	0,1	0,1	-0,2

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Referanser

Jentoft, Susie (2014): Imputation of missing data among immigrants in the Register of the Population's Level of Education (BU). Documents 2014/27. Statistisk sentralbyrå.

<http://www.ssb.no/en/utdanning/artikler-og-publikasjoner/attachment/183364?ts=146a98197c8>

Steinkellner, Alice og A. K. J. Holt (2013): Undersøkelse om utdanning fullført i utlandet 2011/2012. Dokumentasjonsrapport. Interne dokumenter 19/2013. Statistisk sentralbyrå.

http://www.byransettet.ssb.no/site_search?SearchableText=Interne+dokumenter+19%2F2013&submit=S%F8k&search=1

Steinkellner, Alice og Holseter, Anne Marie Rustad (2013): Befolkningens utdanningsnivå, etter spørreundersøkelsen om utdanning fullført i utlandet, Rapporter 24/2013. Statistisk sentralbyrå.

<http://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/befolkningens-utdanningsniva-etter-sporreundersokelsen-om-utdanning-fullfort-i-utlandet?fane=om>

Vedlegg A: Nye tabeller for 2013 hvor imputerte verdier inngår

Vedleggstabell A1. Innvandrere på 16 år eller mer etter fullført utdanningsnivå, kjønn og region per 1. oktober 2013. Absolutte tall.

	Utdanningsnivå i alt	Ingen utdanning	Grunnskole	Videregående skole ¹	Universitet og høyskole, kort ²	Universitet og høyskole, lang ³
Begge kjønn i alt	570 213	11 882	167 780	179 628	131 317	79 606
Norden	66 467	331	11 336	25 902	19 577	9 321
Øst-Europa utenfor EU	51 147	417	14 383	16 913	10 978	8 456
Vest-Europa utenom Norden	60 426	230	10 865	15 559	18 249	15 523
EU-land i Øst-Europa	135 619	605	24 017	62 632	29 188	19 177
Asia med Tyrkia	164 543	5 906	68 728	38 190	35 419	16 300
Afrika	62 441	4 136	32 210	12 784	9 241	4 070
Sør- og Mellom-Amerika	18 525	222	5 035	5 415	4 491	3 362
Nord-Amerika og Oseania	11 045	35	1 206	2 233	4 174	3 397
Menn i alt	299 373	4 172	87 925	105 620	60 609	41 047
Norden	33 390	221	6 284	13 877	7 980	5 028
Øst-Europa utenfor EU	22 127	126	6 572	8 350	4 260	2 819
Vest-Europa utenom Norden	35 094	170	6 702	9 288	9 873	9 061
EU-land i Øst-Europa	86 193	388	15 945	46 175	14 639	9 046
Asia med Tyrkia	75 470	1 818	32 729	17 463	14 558	8 902
Afrika	33 816	1 349	17 025	7 062	5 519	2 861
Sør- og Mellom-Amerika	7 751	78	2 066	2 372	1 764	1 471
Nord-Amerika og Oseania	5 532	22	602	1 033	2 016	1 859
Kvinner i alt	270 840	7 710	79 855	74 008	70 708	38 559
Norden	33 077	110	5 052	12 025	11 597	4 293
Øst-Europa utenfor EU	29 020	291	7 811	8 563	6 718	5 637
Vest-Europa utenom Norden	25 332	60	4 163	6 271	8 376	6 462
EU-land i Øst-Europa	49 426	217	8 072	16 457	14 549	10 131
Asia med Tyrkia	89 073	4 088	35 999	20 727	20 861	7 398
Afrika	28 625	2 787	15 185	5 722	3 722	1 209
Sør- og Mellom-Amerika	10 774	144	2 969	3 043	2 727	1 891
Nord-Amerika og Oseania	5 513	13	604	1 200	2 158	1 538

¹ Inkluderer nivået "Påbygging til videregående utdanning" som omfatter utdanninger som bygger på videregående skole, men som ikke er godkjent som høyere utdanning.

² Omfatter høyere utdanning t.o.m. 4 år.

³ Omfatter utdanninger på mer enn 4 år, samt forskerutdanning.

Vedleggstabell A2. Innvandrere på 16 år eller mer etter fullført utdanningsnivå, kjønn og region per 1. oktober 2013. Prosent

	Utdanningsnivå i alt	Ingen utdanning	Grunnskole	Videregående skole ¹	Universitet og høyskole, kort ²	Universitet og høyskole, lang ³
Begge kjønn i alt	100,0	2,1	29,4	31,5	23,0	14,0
Norden	100,0	0,5	17,1	39,0	29,5	14,0
Øst-Europa utenfor EU	100,0	0,8	28,1	33,1	21,5	16,5
Vest-Europa utenom Norden	100,0	0,4	18,0	25,7	30,2	25,7
EU-land i Øst-Europa	100,0	0,4	17,7	46,2	21,5	14,1
Asia med Tyrkia	100,0	3,6	41,8	23,2	21,5	9,9
Afrika	100,0	6,6	51,6	20,5	14,8	6,5
Sør- og Mellom-Amerika	100,0	1,2	27,2	29,2	24,2	18,1
Nord-Amerika og Oseania	100,0	0,3	10,9	20,2	37,8	30,8
Menn i alt	100,0	1,4	29,4	35,3	20,2	13,7
Norden	100,0	0,7	18,8	41,6	23,9	15,1
Øst-Europa utenfor EU	100,0	0,6	29,7	37,7	19,3	12,7
Vest-Europa utenom Norden	100,0	0,5	19,1	26,5	28,1	25,8
EU-land i Øst-Europa	100,0	0,5	18,5	53,6	17,0	10,5
Asia med Tyrkia	100,0	2,4	43,4	23,1	19,3	11,8
Afrika	100,0	4,0	50,3	20,9	16,3	8,5
Sør- og Mellom-Amerika	100,0	1,0	26,7	30,6	22,8	19,0
Nord-Amerika og Oseania	100,0	0,4	10,9	18,7	36,4	33,6
Kvinner i alt	100,0	2,8	29,5	27,3	26,1	14,2
Norden	100,0	0,3	15,3	36,4	35,1	13,0
Øst-Europa utenfor EU	100,0	1,0	26,9	29,5	23,1	19,4
Vest-Europa utenom Norden	100,0	0,2	16,4	24,8	33,1	25,5
EU-land i Øst-Europa	100,0	0,4	16,3	33,3	29,4	20,5
Asia med Tyrkia	100,0	4,6	40,4	23,3	23,4	8,3
Afrika	100,0	9,7	53,0	20,0	13,0	4,2
Sør- og Mellom-Amerika	100,0	1,3	27,6	28,2	25,3	17,6
Nord-Amerika og Oseania	100,0	0,2	11,0	21,8	39,1	27,9

¹ Inkluderer nivået "Påbygging til videregående utdanning" som omfatter utdanninger som bygger på videregående skole, men som ikke er godkjent som høyere utdanning.

² Omfatter høyere utdanning t.o.m. 4 år.

³ Omfatter utdanninger på mer enn 4 år, samt forskerutdanning.

Vedleggstabell A3. Innvandrere på 16 år eller mer etter fullført utdanningsnivå, kjønn og landbakgrunn per 1. oktober 2013. Absolutte tall

	Utdanningsnivå i alt	Ingen utdanning	Grunnskole	Videregående skole ¹	Universitet og høyskole, kort ²	Universitet og høyskole, lang ³
I alt	570 213	11 882	167 780	179 628	131 317	79 606
Polen	74 487	148	11 448	40 861	11 917	10 113
Sverige	35 084	186	4 542	14 901	10 774	4 681
Litauen	28 061	193	7 418	8 030	9 198	3 222
Tyskland	22 143	49	5 111	5 937	5 769	5 277
Somalia	21 644	2 754	13 864	3 273	1 446	307
Irak	20 042	690	10 360	4 162	3 690	1 140
Danmark	18 351	87	3 903	6 591	5 005	2 765
Pakistan	18 007	1 012	8 816	3 972	2 997	1 210
Filippinene	16 643	129	3 357	5 040	6 519	1 598
Iran	15 168	426	4 761	4 053	3 750	2 178
Russland	14 500	38	4 036	3 063	3 090	4 273
Thailand	13 955	563	7 754	2 919	2 175	544
Vietnam	13 276	676	5 600	4 059	2 073	868
Storbritannia	13 121	53	2 010	3 085	5 583	2 390
Bosnia-Hercegovina	13 089	158	2 826	5 752	3 236	1 117
Afghanistan	10 969	1 149	6 806	1 610	1 071	333
Tyrkia	10 577	440	5 830	2 776	1 068	463
Kosovo	9 414	109	3 979	3 538	1 542	246
Eritrea	9 369	388	6 032	1 744	964	241
Sri Lanka	8 773	122	3 660	2 966	1 539	486
Romania	8 707	48	1 485	3 282	2 202	1 690
India	8 534	72	1 650	1 299	3 369	2 144
Latvia	7 604	79	1 299	3 118	2 042	1 066
USA	7 589	19	830	1 489	2 811	2 440
Kina	7 471	141	1 750	1 385	2 136	2 059
Nederland	6 321	19	730	1 961	2 158	1 453
Island	6 135	21	1 417	2 223	1 586	888
Chile	6 069	77	1 713	2 368	1 453	458
Finland	6 007	26	1 168	1 888	2 018	907
Etiopia	5 361	175	2 416	1 204	948	618
Marokko	5 151	408	2 384	1 331	867	161
Frankrike	4 518	15	356	859	1 283	2 005
Estland	4 275	43	748	1 838	1 148	498
Bulgaria	4 212	21	761	1 616	979	835
Spania	3 870	25	980	779	938	1 148
Andre land	91 716	1 323	25 980	24 656	21 973	17 784

¹ Inkluderer nivået "Påbygging til videregående utdanning" som omfatter utdanninger som bygger på videregående skole, men som ikke er godkjent som høyere utdanning.

² Omfatter høyere utdanning t.o.m. 4 år.

³ Omfatter utdanninger på mer enn 4 år, samt forskerutdanning.

Vedleggstabell A4. Innvandrere på 16 år eller mer etter fullført utdanningsnivå, kjønn og landbakgrunn per 1. oktober 2013. Prosent

	Utdanningsnivå i alt	Ingen utdanning	Grunnskole	Videregående skole ¹	Universitet og høgskole, kort ²	Universitet og høgskole, lang ³
I alt	100,0	2,1	29,4	31,5	23,0	14,0
Polen	100,0	0,2	15,4	54,9	16,0	13,6
Sverige	100,0	0,5	12,9	42,5	30,7	13,3
Litauen	100,0	0,7	26,4	28,6	32,8	11,5
Tyskland	100,0	0,2	23,1	26,8	26,1	23,8
Somalia	100,0	12,7	64,1	15,1	6,7	1,4
Irak	100,0	3,4	51,7	20,8	18,4	5,7
Danmark	100,0	0,5	21,3	35,9	27,3	15,1
Pakistan	100,0	5,6	49,0	22,1	16,6	6,7
Filippinene	100,0	0,8	20,2	30,3	39,2	9,6
Iran	100,0	2,8	31,4	26,7	24,7	14,4
Russland	100,0	0,3	27,8	21,1	21,3	29,5
Thailand	100,0	4,0	55,6	20,9	15,6	3,9
Vietnam	100,0	5,1	42,2	30,6	15,6	6,5
Storbritannia	100,0	0,4	15,3	23,5	42,6	18,2
Bosnia-Hercegovina	100,0	1,2	21,6	43,9	24,7	8,5
Afghanistan	100,0	10,5	62,0	14,7	9,8	3,0
Tyrkia	100,0	4,2	55,1	26,2	10,1	4,4
Kosovo	100,0	1,2	42,3	37,6	16,4	2,6
Eritrea	100,0	4,1	64,4	18,6	10,3	2,6
Sri Lanka	100,0	1,4	41,7	33,8	17,5	5,5
Romania	100,0	0,6	17,1	37,7	25,3	19,4
India	100,0	0,8	19,3	15,2	39,5	25,1
Latvia	100,0	1,0	17,1	41,0	26,9	14,0
USA	100,0	0,3	10,9	19,6	37,0	32,2
Kina	100,0	1,9	23,4	18,5	28,6	27,6
Nederland	100,0	0,3	11,5	31,0	34,1	23,0
Island	100,0	0,3	23,1	36,2	25,9	14,5
Chile	100,0	1,3	28,2	39,0	23,9	7,5
Finland	100,0	0,4	19,4	31,4	33,6	15,1
Etiopia	100,0	3,3	45,1	22,5	17,7	11,5
Marokko	100,0	7,9	46,3	25,8	16,8	3,1
Frankrike	100,0	0,3	7,9	19,0	28,4	44,4
Estland	100,0	1,0	17,5	43,0	26,9	11,6
Bulgaria	100,0	0,5	18,1	38,4	23,2	19,8
Spania	100,0	0,6	25,3	20,1	24,2	29,7
Andre land	100,0	1,4	28,3	26,9	24,0	19,4

¹ Inkluderer nivået "Påbygging til videregående utdanning" som omfatter utdanninger som bygger på videregående skole, men som ikke er godkjent som høyere utdanning.

² Omfatter høyere utdanning t.o.m. 4 år.

³ Omfatter utdanninger på mer enn 4 år, samt forskerutdanning.

Vedleggstabell A5. Innvandrere på 16 år eller mer etter fullført utdanningsnivå, kjønn og alder per 1. oktober 2013. Absolutte tall

	Utdanningsnivå i alt	Ingen utdanning	Grunnskole	Videregående skole ¹	Universitet og høyskole, kort ²	Universitet og høyskole, lang ³
Begge kjønn i alt	570 213	11 882	167 780	179 628	131 317	79 606
16-19 år	21 682	38	20 246	1 385	10	3
20-24 år	43 392	546	19 222	16 624	6 234	766
25-29 år	80 796	1 504	20 918	23 212	22 499	12 663
30-34 år	92 576	1 461	22 550	25 696	24 098	18 771
35-39 år	80 509	1 332	19 946	26 297	18 970	13 964
40-49 år	121 740	2 382	30 795	43 257	28 068	17 238
50-59 år	73 358	2 051	18 666	24 679	18 204	9 758
60-66 år	26 030	956	7 015	7 823	6 813	3 423
67 år og over	30 130	1 612	8 422	10 655	6 421	3 020
Menn i alt	299 373	4 172	87 925	105 620	60 609	41 047
16-19 år	11 561	33	10 982	544	0	2
20-24 år	21 539	236	10 963	7 721	2 285	334
25-29 år	39 829	547	11 270	12 843	9 446	5 723
30-34 år	48 387	621	11 784	15 678	11 197	9 107
35-39 år	43 362	487	9 974	16 781	8 937	7 183
40-49 år	66 951	789	15 651	27 310	13 735	9 466
50-59 år	40 949	708	9 948	15 562	9 187	5 544
60-66 år	13 919	311	3 680	4 605	3 363	1 960
67 år og over	12 876	440	3 673	4 576	2 459	1 728
Kvinner i alt	270 840	7 710	79 855	74 008	70 708	38 559
16-19 år	10 121	5	9 264	841	10	1
20-24 år	21 853	310	8 259	8 903	3 949	432
25-29 år	40 967	957	9 648	10 369	13 053	6 940
30-34 år	44 189	840	10 766	10 018	12 901	9 664
35-39 år	37 147	845	9 972	9 516	10 033	6 781
40-49 år	54 789	1 593	15 144	15 947	14 333	7 772
50-59 år	32 409	1 343	8 718	9 117	9 017	4 214
60-66 år	12 111	645	3 335	3 218	3 450	1 463
67 år og over	17 254	1 172	4 749	6 079	3 962	1 292

¹ Inkluderer nivået "Påbygging til videregående utdanning" som omfatter utdanninger som bygger på videregående skole, men som ikke er godkjent som høyere utdanning.

² Omfatter høyere utdanning t.o.m. 4 år.

³ Omfatter utdanninger på mer enn 4 år, samt forskerutdanning.

Vedleggstabell A6. Innvandrere på 16 år eller mer etter fullført utdanningsnivå, kjønn og alder per 1. oktober 2013. Prosent

	Utdanningsnivå i alt	Ingen utdanning	Grunnskole	Videregående skole ¹	Universitet og høyskole, kort ²	Universitet og høyskole, lang ³
Begge kjønn i alt	100,0	2,1	29,4	31,5	23,0	14,0
16-19 år	100,0	0,2	93,4	6,4	0,0	0,0
20-24 år	100,0	1,3	44,3	38,3	14,4	1,8
25-29 år	100,0	1,9	25,9	28,7	27,8	15,7
30-34 år	100,0	1,6	24,4	27,8	26,0	20,3
35-39 år	100,0	1,7	24,8	32,7	23,6	17,3
40-49 år	100,0	2,0	25,3	35,5	23,1	14,2
50-59 år	100,0	2,8	25,4	33,6	24,8	13,3
60-66 år	100,0	3,7	26,9	30,1	26,2	13,2
67 år og over	100,0	5,4	28,0	35,4	21,3	10,0
Menn i alt	100,0	1,4	29,4	35,3	20,2	13,7
16-19 år	100,0	0,3	95,0	4,7	0,0	0,0
20-24 år	100,0	1,1	50,9	35,8	10,6	1,6
25-29 år	100,0	1,4	28,3	32,2	23,7	14,4
30-34 år	100,0	1,3	24,4	32,4	23,1	18,8
35-39 år	100,0	1,1	23,0	38,7	20,6	16,6
40-49 år	100,0	1,2	23,4	40,8	20,5	14,1
50-59 år	100,0	1,7	24,3	38,0	22,4	13,5
60-66 år	100,0	2,2	26,4	33,1	24,2	14,1
67 år og over	100,0	3,4	28,5	35,5	19,1	13,4
Kvinner i alt	100,0	2,8	29,5	27,3	26,1	14,2
16-19 år	100,0	0,0	91,5	8,3	0,1	0,0
20-24 år	100,0	1,4	37,8	40,7	18,1	2,0
25-29 år	100,0	2,3	23,6	25,3	31,9	16,9
30-34 år	100,0	1,9	24,4	22,7	29,2	21,9
35-39 år	100,0	2,3	26,8	25,6	27,0	18,3
40-49 år	100,0	2,9	27,6	29,1	26,2	14,2
50-59 år	100,0	4,1	26,9	28,1	27,8	13,0
60-66 år	100,0	5,3	27,5	26,6	28,5	12,1
67 år og over	100,0	6,8	27,5	35,2	23,0	7,5

¹ Inkluderer nivået "Påbygging til videregående utdanning" som omfatter utdanninger som bygger på videregående skole, men som ikke er godkjent som høyere utdanning.

² Omfatter høyere utdanning t.o.m. 4 år.

³ Omfatter utdanninger på mer enn 4 år, samt forskerutdanning.

Vedlegg B: Beskrivelse av imputeringen

For innvandrere med uoppgitt utdanningsnivå blir det imputert et utdanningsnivå. Imputeringsmetoden kalles «predictive mean matching» og er en variant av «nærmeste-nabo-metoden» som går ut på å finne en donor og bruke dennes observerte verdi.

Ved hjelp av diverse bakgrunnsvariabler tilpasses en regresjonsmodell til tilgjengelige data. Både individer med oppgitt og de med uoppgitt utdanningsnivå får en predikert verdi som beregnes ved hjelp av modellen. Til hvert individ med uoppgitt (missing), finner man den predikerte verdien som er nærmest. Den observerte verdien til donoren brukes som verdi for å imputere for uoppgitt. Kort fortalt går den ut på at alle, både de med oppgitt og de med uoppgitt utdanningsnivå får en predikert verdi som beregnes ved hjelp av modellen. For de som er uoppgitt brukes «den nærmeste naboen», som er den med mest lik predikert verdi. Denne blir donoren, og det observerte utdanningsnivået fra donoren imputeres til personen som mangler utdanningsnivå. For en nærmere redegjørelse for metoden, se Jentoft (2014).

Bakgrunnsvariabler som brukes for å finne den nærmeste naboen er: kjønn, alder, landbakgrunn, innvandringskategori, statsborgerskap, registrert dato for innflytting til Norge, yrke, yrkesinntekt og utdanningsnivå. Det lages en ny variabel som heter *nivaa2*. For innvandrere med uoppgitt utdanningsnivå (*nivaa=9*) imputeres det en ny verdi til *nivaa2*. For innvandrere med gitt utdanningsnivå og for de som ikke er innvandrere, er *nivaa2* lik *nivaa* (eksisterende variabel). De som ikke er innvandrere og har uoppgitt utdanningsnivå, får « . ». Variabelen *nivaa2_imp* indikerer når utdanningsnivået er imputert. Når verdien er 0, er utdanningsnivået ikke imputert, hvis den er 1, er utdanningsnivået imputert. Slik vet vi altså om verdien er oppgitt eller imputert.

Den nye variabelen *nivaa2* er noe mer aggregert enn *nivaa*. Sammenhengen fremkommer i vedleggstabell B.1.

Vedleggstabell B.1. Sammenhengen mellom eksisterende variabel og variabel hvor imputerte verdier inngår.

Beskrivelse	<i>nivaa2</i>	<i>nivaa</i>
Ingen utdanning	1	0
Grunnskole	2	1, 2
Videregående	3	3, 4, 5
Universitet og høgskole, kort	4	6
Universitet og høgskole, lang	5	7, 8

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Hovedgrupper

Imputeringen er gjennomført på 4 grupper:

- under 25 år med uoppgitt inntekt
- 25 år og over med uoppgitt inntekt
- under 25 med oppgitt inntekt
- 25 og over med oppgitt inntekt

Innenfor disse 4 gruppene foretas imputeringen etter landbakgrunn. Hvis det er færre enn 30 personer på et land, settes disse til en restgruppe etter hvilken verdensdel de tilhører. Det er følgende 6 verdensdeler; Europa, Afrika, Asia, Nord-Amerika, Sør-Amerika og Oseania.

Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Akersveien 26, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

ISBN 978-82-537-9177-7 (elektronisk)

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway